

Chương 17

QUẢN TRỊ DÒNG TIỀN CỦA DOANH NGHIỆP

HỌC VIỆN TÀI CHÍNH
BỘ MÔN TCDN

NỘI DUNG

17.1 Dòng tiền của doanh nghiệp

17.2 Các yếu tố ảnh hưởng đến dòng tiền của doanh nghiệp

17.3 Quản trị dòng tiền của doanh nghiệp

17.1 DÒNG TIỀN CỦA DOANH NGHIỆP

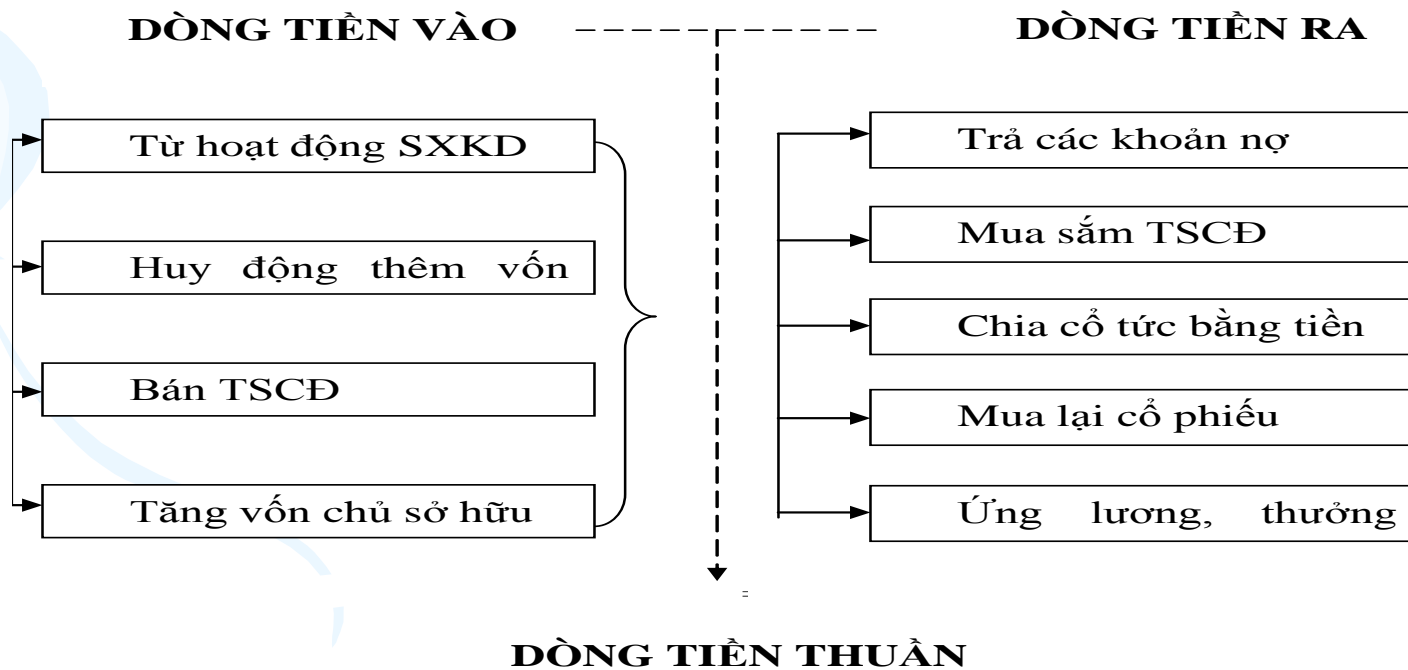
- **17.1.1 Khái niệm dòng tiền của doanh nghiệp**
- **17.1.2 Nội dung các dòng tiền của doanh nghiệp**

17.1.1 KHÁI NIỆM DÒNG TIỀN CỦA DOANH NGHIỆP

- **Khái niệm:** Dòng tiền phản ánh sự vận động của tiền đi vào và đi ra phát sinh trong một thời kỳ nhất định
- **Cần phân biệt dòng tiền khác với lợi nhuận của doanh nghiệp**

17.1.2 NỘI DUNG CÁC DÒNG TIỀN CỦA DOANH NGHIỆP

* **Nội dung của dòng tiền:** Dòng tiền của doanh nghiệp bao gồm: Dòng tiền vào, dòng tiền ra và dòng tiền thuần.

17.1.2 NỘI DUNG CÁC DÒNG TIỀN CỦA DOANH NGHIỆP

- **Phân loại dòng tiền của doanh nghiệp:**

+ **Cách thứ nhất: Phân loại dòng tiền theo hoạt động:**

Dòng tiền được chia thành 3 loại

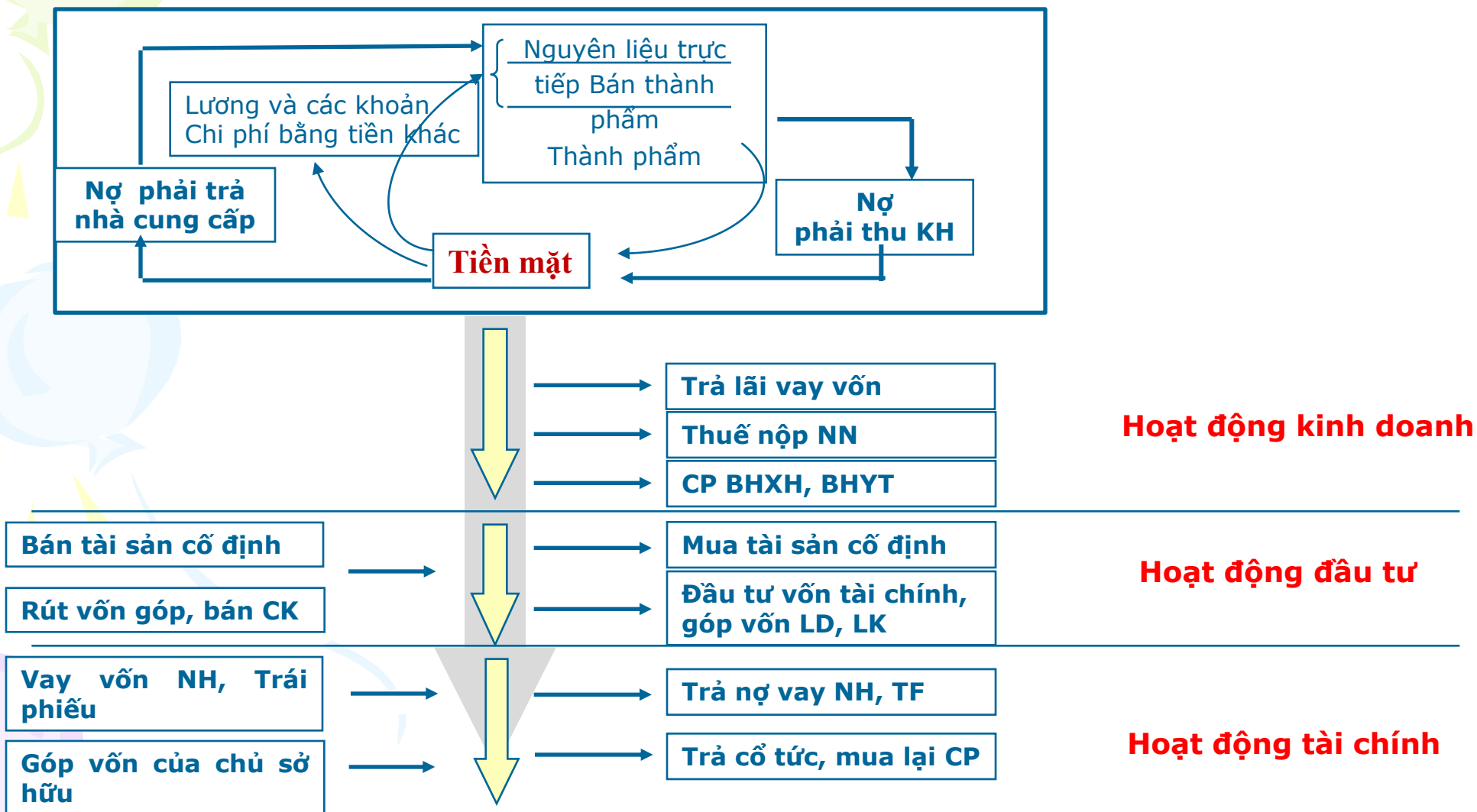
- *Dòng tiền từ hoạt động kinh doanh*

- *Dòng tiền từ hoạt động đầu tư*

- *Dòng tiền từ hoạt động tài chính*

* **Tác dụng:**

+ Phân loại dòng tiền theo hoạt động

Dòng tiền thuần = Dòng tiền vào - Dòng tiền ra

17.1.2 NỘI DUNG CÁC DÒNG TIỀN CỦA DOANH NGHIỆP

- **Cách thứ hai: Phân loại dòng tiền theo tính chất sở hữu:**
- **Thứ nhất: Dòng tiền thuần của doanh nghiệp (FCFF)**
- **Cách xác định:**
$$\text{FCFF} = [\text{EBIT} (1 - t\%) + \text{Khấu hao}] - [\text{Đầu tư TSCĐ} + \text{thay đổi VLĐ}]$$

17.1.2 NỘI DUNG CÁC DÒNG TIỀN CỦA DOANH NGHIỆP

- **Tác dụng:**

- + Dựa vào dòng tiền này, chúng ta sẽ xác định được giá trị doanh nghiệp gồm cả của chủ nợ và chủ sở hữu bằng phương pháp chiết khấu dòng tiền
- + Việc xác định FCFF còn để điều chỉnh các chính sách tài chính của doanh nghiệp.

17.1.2 NỘI DUNG CÁC DÒNG TIỀN CỦA DOANH NGHIỆP

- **Thứ hai: Dòng tiền thuần của chủ sở hữu (FCFE)**

- * **Cách xác định:**

$$\text{FCFE} = [\text{NI} + \text{Khấu hao} + \text{Khoản vốn vay mới}] - [\text{Đầu tư TSCĐ} + \text{Thay đổi VLĐ} + \text{Trả nợ vay gốc}]$$

- **Ý nghĩa:**

- + Dựa vào dòng tiền này, chúng ta sẽ xác định được giá trị doanh nghiệp của chủ sở hữu bằng phương pháp chiết khấu dòng tiền

- + Việc xác định FCFE còn để điều chỉnh các chính sách tài chính của doanh nghiệp.

17.2 . CÁC YẾU TỐ ẢNH HƯỞNG ĐẾN DÒNG TIỀN CỦA DOANH NGHIỆP

- + Chính sách tài chính của doanh nghiệp**
- + Vấn đề bất cân xứng thông tin**
- + Quy mô, giai đoạn phát triển trong vòng đời của sản phẩm và của doanh nghiệp**
- + Tình hình kinh tế vĩ mô, các chính sách tài chính tiền tệ**
- + Trình độ quản trị doanh nghiệp**

17.3 QUẢN TRỊ DÒNG TIỀN CỦA DOANH NGHIỆP

17.3.1 Tầm quan trọng của việc quản trị dòng tiền

17.3.2 Các chỉ tiêu đánh giá tình hình dòng tiền của doanh nghiệp

17.3.3 Lập kế hoạch dòng tiền của doanh nghiệp

17.3.4 Phương hướng hoạch định và quản trị dòng tiền hiệu quả

17.3.1 TẦM QUAN TRỌNG CỦA VIỆC QUẢN TRỊ DÒNG TIỀN

- * Quản trị dòng tiền hiệu quả sẽ giúp doanh nghiệp:**
 - + Chủ động tình hình thiếu hụt tiền mặt**
 - + Giảm sự phụ thuộc vào ngân hàng, tiết kiệm chi phí tài chính**
 - + Chủ động sử dụng vốn tiền mặt dư thừa một cách linh hoạt**
 - + Đảm bảo “sức khỏe tài chính” đối với các bên có liên quan đến lợi ích của doanh nghiệp**

17.3.1 TẦM QUAN TRỌNG CỦA VIỆC QUẢN TRỊ DÒNG TIỀN

* Quy trình quản trị dòng tiền trong doanh nghiệp:

- + Xem xét kỳ luân chuyển của tiền thông qua kỳ luân chuyển của hàng tồn kho, kỳ thu tiền bình quân, kỳ trả tiền trung bình
- + Xem xét các chỉ tiêu đánh giá khả năng sinh tiền, các chỉ tiêu đánh giá khả năng thanh toán
- + Lập kế hoạch dòng tiền, đánh giá và so sánh các dòng tiền ra, vào từng thời điểm cụ thể
- + Đề xuất biện pháp quản trị dòng tiền, tạo sự cân đối giữa dòng tiền ra, vào cân đối giữa dòng tiền của các hoạt động của DN phù hợp với chu kỳ sống của DN

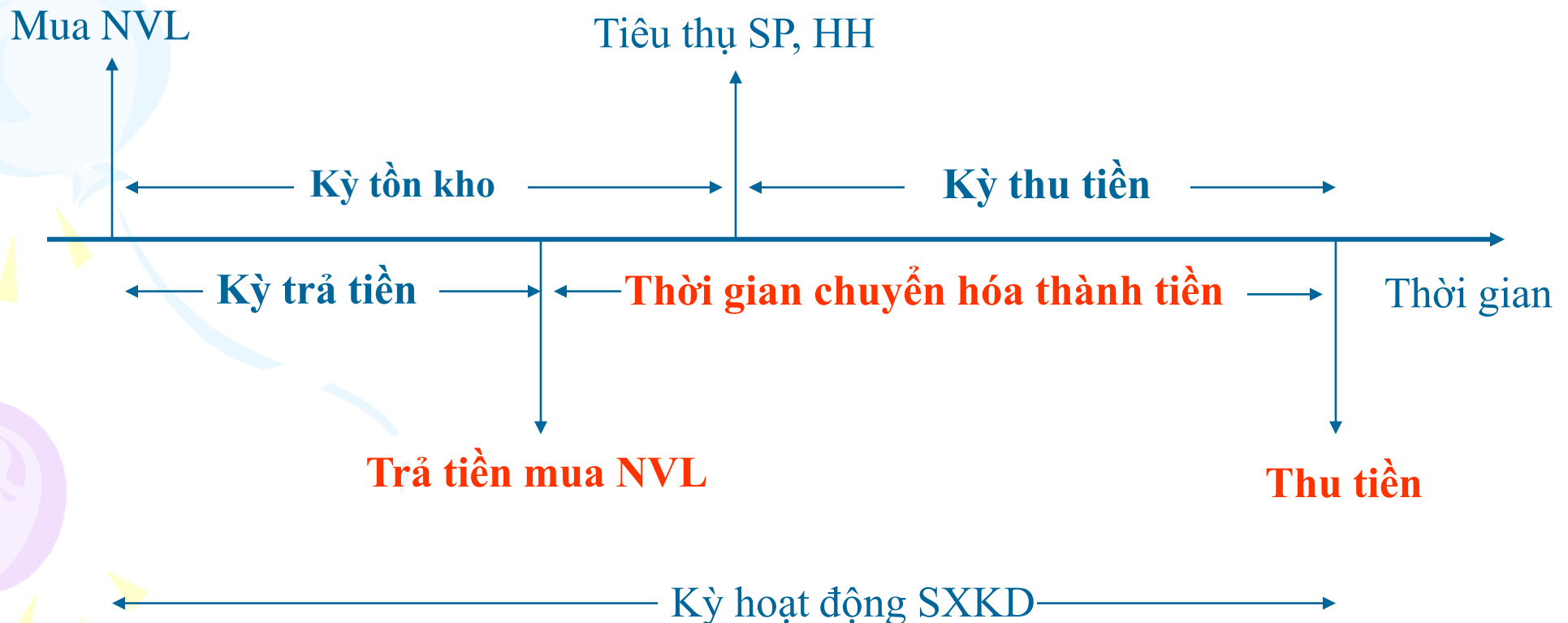
17.3.2 CÁC CHỈ TIÊU ĐÁNH GIÁ TÌNH HÌNH DÒNG TIỀN CỦA DOANH NGHIỆP

17.3.2.1 Chỉ tiêu thời gian chuyển hóa thành tiền

17.3.2.2 Chỉ tiêu đánh giá tình hình dòng tiền của doanh nghiệp

17.3.2.1 CHỈ TIÊU THỜI GIAN CHUYỂN HÓA THÀNH TIỀN

- Khái niệm:**

17.3.2.1 CHỈ TIÊU THỜI GIAN CHUYỂN HÓA THÀNH TIỀN

- **Cách xác định:**

Thời gian chuyển hóa thành tiền = Kỳ thu tiền trung bình + Kỳ luân chuyển HTK – Kỳ trả tiền trung bình

Trong đó:

Kỳ thu tiền TB= _____

Kỳ luân chuyển HTK= _____

Kỳ trả tiền TB= _____

17.3.2.2 CHỈ TIÊU ĐÁNH GIÁ TÌNH HÌNH DÒNG TIỀN CỦA DOANH NGHIỆP

- Các chỉ tiêu đánh giá tình hình dòng tiền bao gồm:

Hệ số tạo tiền từ HĐKD = _____

Hệ số doanh thu bằng tiền = _____
so với doanh thu

17.3.2.2 CHỈ TIÊU ĐÁNH GIÁ TÌNH HÌNH DÒNG TIỀN CỦA DOANH NGHIỆP

- Các chỉ tiêu đánh giá tình hình dòng tiền bao gồm:

**Hệ số đảm bảo thanh toán
lãi vay từ dòng tiền =
thuần hoạt động**

**Hệ số đảm bảo thanh
toán nợ từ dòng tiền =
thuần hoạt động**

17.3.3 LẬP KẾ HOẠCH DÒNG TIỀN CỦA DOANH NGHIỆP

17.3.3.1 Khái niệm và ý nghĩa của lập kế hoạch dòng tiền

17.3.3.2 Các bước tiến hành lập kế hoạch dòng tiền của doanh nghiệp

17.3.3.1 KHÁI NIỆM VÀ Ý NGHĨA CỦA VIỆC LẬP KẾ HOẠCH DÒNG TIỀN

* **Khái niệm:** Lập kế hoạch dòng tiền là việc dự kiến trước dòng tiền vào và dòng tiền ra của doanh nghiệp phát sinh trong một thời kỳ nhất định trong tương lai nhằm xác định số tiền thừa/ thiếu và đưa ra những biện pháp nhằm tạo ra sự cân bằng thu, chi bằng tiền của doanh nghiệp

17.3.3.1 KHÁI NIỆM VÀ Ý NGHĨA CỦA VIỆC LẬP KẾ HOẠCH DÒNG TIỀN

- **Ý nghĩa của việc lập kế hoạch dòng tiền:**
 - + Tiền là loại tài sản có thể dễ dàng chuyển hóa thành các loại tài sản khác
 - + Năng lực thanh toán của doanh nghiệp phụ thuộc vào khả năng dòng tiền của doanh nghiệp
 - + Do sự không ăn khớp nhau về thời gian giữa thu và chi bằng tiền dẫn đến sự mất cân thu chi tiền
- **Thời gian lập kế hoạch dòng tiền:** Kế hoạch dòng tiền thường được lập trong ngắn hạn, tức là lập theo quý, theo tháng hoặc theo từng tuần.

17.3.3.2 CÁC BƯỚC TIẾN HÀNH LẬP KẾ HOẠCH DÒNG TIỀN CỦA DOANH NGHIỆP

- **Bước 1: Dự báo dòng tiền vào**
 - + *Dòng tiền vào từ hoạt động kinh doanh*
Cơ sở để dự báo:
 - + *Dòng tiền vào từ hoạt động đầu tư*
Cơ sở để dự báo:
 - + *Dòng tiền vào từ hoạt động tài chính*
Cơ sở để dự báo:

17.3.3.2 CÁC BƯỚC TIẾN HÀNH LẬP KẾ HOẠCH DÒNG TIỀN CỦA DOANH NGHIỆP

- **Bước 2: Dự báo dòng tiền ra**

- + *Dòng tiền ra từ hoạt động kinh doanh:*

- Cơ sở để dự báo:**

- + *Dòng tiền ra từ hoạt động đầu tư*

- Cơ sở để dự báo:**

- + *Dòng tiền ra từ hoạt động tài chính*

- Cơ sở để dự báo:**

17.3.3.2 CÁC BƯỚC TIẾN HÀNH LẬP KẾ HOẠCH DÒNG TIỀN CỦA DOANH NGHIỆP

- **Bước 3: Tính dòng tiền thuần của doanh nghiệp**

$$\text{Dòng tiền thuần} = \text{Dòng tiền vào} - \text{Dòng tiền ra}$$

- **Bước 4: Xác định số dư tiền cuối kỳ và số tiền thừa hoặc thiếu**

$$\text{Số dư tiền cuối kỳ} = \text{Số dư tiền đầu kỳ} + \text{Dòng tiền thuần}$$

$$\text{Số tiền thừa (thiếu)} = \text{Số dư tiền cuối kỳ} - \text{Số tiền mặt cần thiết}$$

- **Bước 5: Đưa ra các giải pháp thích hợp để xử lý số tiền thừa hoặc thiếu**

17.3.4 .PHƯƠNG HƯỚNG HOẠCH ĐỊNH VÀ BIỆN PHÁP QUẢN TRỊ DÒNG TIỀN HIỆU QUẢ

17.3.4.1. Phương hướng hoạch định dòng tiền của doanh nghiệp

*** Những nguồn tạo tiền của doanh nghiệp**

a. Thu hồi khoản nợ phải thu:

17.3.4 .PHƯƠNG HƯỚNG HOẠCH ĐỊNH VÀ BIỆN PHÁP QUẢN TRỊ DÒNG TIỀN HIỆU QUẢ

b. Đối với hàng tồn kho

c. Đối với tài sản dài hạn:

d. Huy động thêm tiền từ các nguồn vốn

17.3.4 .PHƯƠNG HƯỚNG HOẠCH ĐỊNH VÀ BIỆN PHÁP QUẢN TRỊ DÒNG TIỀN HIỆU QUẢ

* Những khoản chi sử dụng tiền của doanh nghiệp

- + Thực hiện trả sớm tiền hàng để hưởng chiết khấu của nhà cung cấp
- + Tăng thêm hạn mức tín dụng thương mại cho khách hàng và kéo dài thời gian nợ cho khách hàng
- + Mua sắm thêm tài sản phục vụ sản xuất kinh doanh như: đầu tư mua sắm thêm máy móc, nhà xưởng, phương tiện
- + Đầu tư góp vốn liên doanh, liên kết bằng tiền
- + Trả bớt nợ ngân hàng
- + Điều chỉnh chính sách phân phối lợi nhuận

17.3.4 .PHƯƠNG HƯỚNG HOẠCH ĐỊNH VÀ BIỆN PHÁP QUẢN TRỊ DÒNG TIỀN HIỆU QUẢ

17.3.4.2. Biện pháp quản trị dòng tiền hiệu quả

- Thực hiện lập kế hoạch dòng tiền hằng tháng
- Kiểm soát tốc độ chu chuyển dòng tiền
- Cần xem xét một cơ cấu vốn hợp lý
- Thu xếp vốn tín dụng hoặc tính phương án phát hành cổ phiếu để tăng vốn điều lệ của công ty
- Lựa chọn phương thức trả nợ gốc và trả lãi phù hợp với tốc độ chu chuyển của dòng tiền